

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension.

(Nedsættelse af aldersgrænsen for førtidig folkepension fra 60 til 55 år m. v.).

(Afgivet af socialudvalget den 22. april 1977).

Udvalget, der har behandlet lovforslaget i en række møder, har fra socialministeren modtaget svar på de af udvalget stillede spørgsmål.

Skriftlige henvendelser er modtaget fra Folkepensionistforeningernes og Invalideorganisationernes Kontaktudvalg samt fra Byggefagenes Samvirke i København, der tillige har haft foretræde for udvalget.

Det materiale, der var tilvejebragt ved udvalgets behandling af et tilsvarende lovforslag i 1. samling, er indgået i behandlingen af det heromhandlede lovforslag.

Behandlingen af lovforslagets § 1, nr. 12-14, § 2, nr. 4-6, og § 3, nr. 2-3, er blevet fremskyndet mest muligt. Disse bestemmelser omfatter ændrede regler for pensionsudbetaling i tilfælde, hvor pensionisten under indlæggelse på somatisk sygehus indstilles til plejehjemsophold. De foreslåede ændringer er til fordel for pensionisterne.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, centrum-demokraternes, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) kan tiltræde de nævnte bestemmelser, idet flertallet finder det rimeligt, at der inden for rammerne af den hidtidige til vedkommende udbetalte pension kan udbetales beløb til dækning af udgifter til husleje og andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelsen af boligen. Ved udgifter til husleje og lignende forstås også udgifter til ejerbolig, herunder ejendomsskat-

ter og ejendomsforsikringer. Under andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelsen af boligen, kan nævnes elektricitet, gas, varme, indboforsikring og opretholdelse af telefonabonnement.

Udvalget har herefter tiltrådt det af socialministeren stillede ændringsforslag, hvorefter lovforslaget deles i 2 lovforslag, af hvilke det under A omhandlede lovforslag omfatter § 1, indledningen og nr. 12-14, § 2, indledningen og nr. 4-6, og § 3, indledningen og nr. 2-3, samt § 4 i ændret affattelse, medens det under B omhandlede lovforslag omfatter indledningen samt de øvrige numre under §§ 1-3 samt § 4 i ændret affattelse.

Ad A. *Flertallet* indstiller det i ændringsforslaget under A angivne lovforslag til *vedtagelse*.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets, det konservative folkepartis, socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) indstiller det i ændringsforslaget under A omhandlede lovforslag til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 2-7.

Ad B. *Udvalget* indstiller, at behandlingen af det i ændringsforslaget under B angivne lovforslag afbrydes, og at dette henvises til fortsat behandling i socialudvalget.

Ændringsforslag.

a.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. „Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Udbetaling af pension) omfattende § 1, indledningen og nr. 12-14, § 2, indledningen og nr. 4-6, § 3, indledningen og nr. 2-3, samt § 4 i følgende affattelse:

„§ 4.

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende med virkning fra den 1. marts 1977.““

B. „Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Nedsættelse af aldersgrænsen for førtidig folkepension fra 60 til 55 år m. v.) omfattende § 1, indledningen og nr. 1-11 samt nr. 15-16, § 2, indledningen og nr. 1-3 samt nr. 7, § 3, indledningen og nr. 1 og nr. 4, samt § 4 i følgende affattelse:

„§ 4.

Loven træder i kraft den 1. juli 1977.““

b.

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag.

Af et *mindretal* (Ebba Strange (SF), Karen Thurø Hansen (KF) og Tove Jørgensen (DKP)), tiltrådt af et *andet mindretal* (Jørgen Junior (FP), Erlendsson (FP) og Ole Hovmand (FP)):

Til § 1.

2) *Nr. 12 og 14* udgår.

3) *Nr. 13* affattes således:

„13. § 26 affattes således:

„§ 26. Får en pensionist ophold på en institution, der er anerkendt i henhold til §§ 115 og 116 i lov om social bistand, eller på en offentlig eller tilsvarende privat institution for sindslidende, udbetales pensionen til ham i 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden, jfr. dog § 22, stk. 1. Pensionen bortfalder for den resterende del af opholdstiden.

Ved fornyet ophold på de nævnte institutioner udbetales der dog kun pension, indtil den samlede opholdstid ud over indlæggelsesmånederne er 6 måneder regnet fra 1½ år forud for indlæggelsen.

Stk. 2. Bistandstillæg og plejetillæg bortfalder med udgangen af den måned, der følger efter indlæggelsesmåneden.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten er anbragt i pleje i private hjem under tilsyn af en af de i stk. 1 omhandlede institutioner.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse ved strafafsoning eller andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til dom. Dette gælder tillige varetægtsfængsling, såfremt denne efterfølges af en af de i 1. pkt. nævnte foranstaltninger.

Stk. 5. Reglen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse under pensionistens indlæggelse på almindeligt sygehus o. lign.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med pension ydet i henhold til lovgivningen i et andet land, samt om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten optages på andre end de i stk. 1 nævnte institutioner, der omfattes af lov om social bistand, men for hvilke der ikke i loven er fastsat regler om pensionens anvendelse.““

Til § 2.

4) *Nr. 4 og 6* udgår.

5) *Nr. 5* affattes således:

„5. § 31 affattes således:

„§ 31. Får en pensionist ophold på en institution, der er anerkendt i henhold til §§ 115 og 116 i lov om social bistand eller på en offentlig eller tilsvarende privat institution for sindslidende, udbetales pensionen til ham i 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden, jfr. dog § 25, stk. 1. Pensionen bortfalder for den resterende del af opholdstiden. Ved fornyet ophold på de nævnte institutioner udbetales der dog kun pension, indtil den samlede opholdstid ud over indlæggelsesmånederne er 6 måneder regnet fra 1½ år forud for indlæggelsen.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på invaliditetsydelse. Bistands-

og plejetillæg bortfalder med udgangen af den måned, der følger efter indlæggelsesmåneden.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med ydelserne efter denne lov, når modtageren er anbragt i pleje i private hjem under tilsyn af en af de i stk. 1 omhandlede institutioner.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse ved strafafsoning eller andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til dom. Dette gælder tillige varetægtsfængsling, såfremt denne efterfølges af en af de i 1. pkt. nævnte foranstaltninger.

Stk. 5. Reglen i stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse under indlæggelse på almindeligt sygehus o. lign.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med pension ydet i henhold til lovgivningen i et andet land, samt om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten optages på institutioner, der omfattes af lov om social bistand, men for hvilke der ikke i loven er fastsat regler om pensionens anvendelse.““

Til § 3.

6) Nr. 2 affattes således:

„2. § 10 affattes således:

„§ 10. Får en pensionist ophold på en institution, der er anerkendt i henhold til §§ 115 og 116 i lov om social bistand, eller på en offentlig eller tilsvarende privat institution for sindslidende, udbetales pensionen til hende i 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden, jfr. dog § 7, stk. 3. Pensionen bortfalder for den resterende del af opholdstiden. Ved fornyet ophold på de nævnte institutioner udbetales der dog kun pension, indtil den samlede opholdstid ud over indlæggelsesmånederne er 6 måneder regnet fra 1½ år forud for indlæggelsen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten er anbragt i pleje i private hjem under tilsyn af en af de i stk. 1 omhandlede institutioner.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse ved strafafsoning eller andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til dom. Dette gælder tillige vare-

tægtsfængsling, såfremt denne efterfølges af en af de i 1. pkt. nævnte foranstaltninger.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter regler om, hvorledes der skal forholdes med pension, ydet i henhold til lovgivningen i et andet land, samt om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten optages på institutioner, der omfattes af lov om social bistand, men for hvilke der ikke i loven er fastsat regler om pensionens anvendelse.““

7) Nr. 3 udgår.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Der henvises til det i betænkningen ovenfor anførte.

Til nr. 3, 5 og 6.

Ændringsforslagene svarer til lovforslagene nr. 62-64, fremsat senest i indeværende samling og stillet til 1. behandling den 10. marts (Folketingstidende 1976-77, 2. samling, fortrykket sp. 535). I bemærkningerne til førstnævnte af disse lovforslag anføres bl. a.:

„Ved lov nr. 157 af 28. april 1976 (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 6386, 7345, 7624 og 7872. Tillæg A. sp. 3877. Tillæg B. sp. 785 og 839. Tillæg C. sp. 355) blev reglerne om udbetaling af pension ændret bl. a. således, at pensionister, som under indlæggelse på et almindeligt sygehus indstilles til ophold på plejehjem, fra udgangen af måneden efter den måned, hvori indstilling afgives, kun får udbetalt pensionen med beløb til personlige fornødenheder. Disse udbetalingsregler har hidtil kun været gældende, efter at vedkommende har fået ophold på plejehjem.

Forslagsstillerne stemte imod vedtagelsen af denne ændring i pensionsudbetalingsbestemmelserne, idet man forudså de særdeles urimelige følger heraf.

Efter at de nye bestemmelser nu har været gældende i godt et halvt år, mener forslagsstillerne, det kan konstateres, at den skepsis, der kom til udtryk ved lovens vedtagelse, må anses for bekræftet.

Det viser sig således, at adskillige pensio-

nister har mistet deres bolig under hospitalsophold, skønt det fra lægeside er blevet påvist, at mange pensionister efter passende behandling på ny har kunnet udskrives til egen bolig. Forslagsstillerne finder det i denne forbindelse væsentligt, at pensionister udskrives til deres oprindelige miljø. Der er grund til at antage, at pensionisterne af frygt for at miste deres bolig vil undlade at lade sig hospitalsindlægge eller visitere til plejehjem.

For nogle pensionistgrupper gælder, at de under den nugældende ordning får urimelig kort tid til at afvikle deres eventuelle familiemæssige forpligtelser. Der er grund til at frygte, at loven på længere sigt kan medvirke til, at der etableres særlige ventetidsafdelinger, hvor pensionister indlægges på ubestemt tid, uden at disse afdelinger i

øvrigt svarer til de krav, der stilles til plejehjem.

Forslagsstillerne foreslår på denne baggrund, at udbetalingsreglerne for denne gruppe pensionister tilbageføres til ordningen fra før den 1. april 1976."

Mindretallet erkender, at socialministeren i de bestemmelser, hvortil ændringsforslagene refererer, søger at afbøde de uheldige virkninger af ovennævnte lovgivning, men finder dog, at mindretallets ændringsforslag tilvejebringer en mere tilfredsstillende ordning, fordi det fastholder, at pensionen ydes efter et retsprincip, indtil indlæggelse på plejehjem aktualiseres.

Til nr. 2, 4 og 7.

Ændringsforslagene er konsekvens af ændringsforslagene nr. 3, 5 og 6.

Albertsen (S). Svend Andersen (Bornh.s a.) (S). Hjortnæs (S).

*Inge Fischer Møller (S). Tastesen (S). Taanquist (S). Grethe Philip (RV).
formand.*

Bertel Haarder (V). Nathalie Lind (V). Palle Simonsen (KF).

Yvonne Herløv Andersen (CD). Inge Krogh (KrF). Jørgen Junior (FP).

*Erlendsson (FP), Ole Hovmand (FP). Ebba Strange (SF). Tove Jørgensen (DKP).
næstformand.*

Partierne DR og VS var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.